

Metodika ukazatelů pro Porovnání krajů

Skupina statistik	Název ukazatele	Stručná metodika ukazatele
Demografie	Obyvatelstvo (stav k 31. 12.)	Počet trvale bydlících obyvatel bez ohledu na státní občanství, včetně cizinců s vízy k pobytu delšímu než 90 dnů a cizinců s přiznaným azylem. Od 1. 5. 2004 jsou zahrnuti také občané zemí EU s přechodným pobytem a občané třetích zemí s povolením k dlouhodobému pobytu.
Demografie	Přirozený pohyb na tis. obyvatel	Rozdíl počtu živě narozených dětí a počtu zemřelých obyvatel, přepočteno na 1 000 obyvatel kraje (středního stavu).
Demografie	Pohyb stěhováním na tis. obyvatel	Rozdíl počtu přistěhovalých a vystěhovalých osob do/z kraje (včetně zahraničí), Přepočteno na 1 000 obyvatel kraje (středního stavu).
Demografie	Průměrný věk obyvatelstva	Aritmetický průměr věku všech obyvatel příslušného kraje v rocích (stav k 31.12.).
Demografie	Index stáří (% k 31.12.)	Poměr počtu obyvatel ve věku 65 a více let k počtu obyvatel ve věku 0–14 let.
Demografie	Naděje dožití mužů při narození	Průměrný počet let, které pravděpodobně prožije chlapec právě narozený při zachování řádu úmrtnosti sledovaného období; pro vyloučení nahodilých výkyvů jsou hodnoty pro kraje zpracovány za dvouletá období, např. údaj roku 2018 je vypočten z let 2017 a 2018.
Demografie	Naděje dožití žen při narození	Průměrný počet let, které pravděpodobně prožije dívka právě narozená při zachování řádu úmrtnosti sledovaného období; pro vyloučení nahodilých výkyvů jsou hodnoty pro kraje zpracovány za dvouletá období, např. údaj roku 2018 je vypočten z let 2017 a 2018.
Demografie	Naděje dožití mužů ve věku 65 let	Průměrný počet let, které pravděpodobně ještě prožije muž ve věku 65 let při zachování řádu úmrtnosti sledovaného období; pro vyloučení nahodilých výkyvů jsou hodnoty pro kraje zpracovány za dvouletá období, např. údaj roku 2018 je vypočten z let 2017 a 2018.
Demografie	Naděje dožití žen ve věku 65 let	Průměrný počet let, které pravděpodobně ještě prožije žena ve věku 65 let při zachování řádu úmrtnosti sledovaného období; pro vyloučení nahodilých výkyvů jsou hodnoty pro kraje zpracovány za dvouletá období, např. údaj roku 2018 je vypočten z let 2017 a 2018.
Demografie	Podíl cizinců na obyvatelstvu (%)	Podíl trvale bydlících a dlouhodobě přítomných cizinců (bez azylantů) na obyvatelstvu celkem (stav k 31.12.).
Demografie	Obyvatelstvo s terciárním vzděláním (%) - tříleté průměry	Podíl obyvatel ve věku 15 a více let s ukončeným terciárním vzděláním (vysokoškolským nebo vyšším odborným) na obyvatelstvu ve věku 15 a více let (stav k 31. 12). Tříleté klouzavé průměry jsou vypočteny např. za rok 2017 jako průměr let 2016 až 2018. Jsou používány pro zvýšení srovnatelnosti dat o vzdělání z výběrových šetření v časové řadě.
Demografie	Obyvatelstvo s terciárním vzděláním (%)	Podíl obyvatel ve věku 15 a více let s ukončeným terciárním vzděláním (vysokoškolským nebo vyšším odborným) na obyvatelstvu ve věku 15 a více let (stav k 31. 12).

Metodika ukazatelů pro Porovnání krajů

Skupina statistik	Název ukazatele	Stručná metodika ukazatele
Demografie	Úmrtnost mužů na nemoci oběhové soustavy na tis. mužů	Úmrtnost v krajích je standardizována na věkovou strukturu obyvatelstva celé ČR tak, aby byl eliminován vliv odlišné věkové struktury obyvatelstva jednotlivých krajů na úroveň úmrtnosti. Přepočteno na 1 000 mužů bydlících v kraji (středního stavu).
Demografie	Úmrtnost žen na nemoci oběhové soustavy na tis. žen	Úmrtnost v krajích je standardizována na věkovou strukturu obyvatelstva celé ČR tak, aby byl eliminován vliv odlišné věkové struktury obyvatelstva jednotlivých krajů na úroveň úmrtnosti. Přepočteno na 1 000 žen bydlících v kraji (středního stavu).
Demografie	Úmrtnost mužů na novotvary na tis. mužů	Úmrtnost v krajích je standardizována na věkovou strukturu obyvatelstva celé ČR tak, aby byl eliminován vliv odlišné věkové struktury obyvatelstva jednotlivých krajů na úroveň úmrtnosti. Přepočteno na 1 000 mužů bydlících v kraji (středního stavu).
Demografie	Úmrtnost žen na novotvary na tis. žen	Úmrtnost v krajích je standardizována na věkovou strukturu obyvatelstva celé ČR tak, aby byl eliminován vliv odlišné věkové struktury obyvatelstva jednotlivých krajů na úroveň úmrtnosti. Přepočteno na 1 000 žen bydlících v kraji (středního stavu).
Demografie	Úmrtnost mužů na tis. mužů	Úmrtnost v krajích je standardizována na věkovou strukturu obyvatelstva celé ČR tak, aby byl eliminován vliv odlišné věkové struktury obyvatelstva jednotlivých krajů na úroveň úmrtnosti. Přepočteno na 1 000 mužů bydlících v kraji (středního stavu).
Demografie	Úmrtnost žen na tis. žen	Úmrtnost v krajích je standardizována na věkovou strukturu obyvatelstva celé ČR tak, aby byl eliminován vliv odlišné věkové struktury obyvatelstva jednotlivých krajů na úroveň úmrtnosti. Přepočteno na 1 000 žen bydlících v kraji (středního stavu).

Metodika ukazatelů pro Porovnání krajů

Skupina statistik	Název ukazatele	Stručná metodika ukazatele
Sociální oblast	Obecná míra nezaměstnanosti (%)	Podíl nezaměstnaných osob na pracovní síle (zaměstnaných a nezaměstnaných) podle Výběrového šetření pracovních sil (roční průměr).
Sociální oblast	Podíl dlouhodobých uchazečů o zaměstnání (%)	Podíl uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadů práce déle než 1 rok a celkového počtu uchazečů evidovaných úřady práce (stav k 31. 12.); pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí.
Sociální oblast	Dokončené byty na tis. obyvatel	Dokončené byty jsou byty v nových budovách, kterým bylo přiděleno číslo popisné/evidenční nebo nově dokončené byty ve stávajících budovách. Přepočteno na 1 000 obyvatel kraje (středního stavu).
Sociální oblast	Medián hrubých měsíčních mezd (Kč)	Mzda zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení; polovina hodnot mezd je nižší a druhá polovina je vyšší než medián. Medián je odvozen ze statisticko-matematického modelu na podkladě výběrového šetření o mzdách zaměstnanců; srovnatelné údaje jsou k dispozici od roku 2011.
Sociální oblast	Průměrná výše sólo starobního důchodu (Kč)	Průměrná výše starobního důchodu (plného) - sólo (bez kombinace s vdovským nebo vdoveckým důchodem); údaje za prosinec příslušného roku; pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) .
Sociální oblast	Příjemci předčasných starobních důchodů (%)	Podíl počtu příjemců předčasného starobního důchodu a počtu příjemců starobního důchodu (plného) bez pozůstalostních; údaje za prosinec příslušného roku jsou k dispozici od roku 2010; pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV).
Ekonomika	HDP na obyvatele (Kč)	Regionální hrubý domácí produkt (v běžných cenách) přepočtený na 1 obyvatele kraje (středního stavu).
Ekonomika	Míra investic (%)	Podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubé přidané hodnotě.
Ekonomika	Stavební práce dle místa stavby na obyvatele (tis. Kč)	Stavební práce (podle dodavatelských smluv, tedy včetně přijatých subdodávek) v tuzemsku podle kraje místa stavby (v běžných cenách) provedené stavebními podniky s 20 a více zaměstnanci; přepočteno na 1 obyvatele kraje (středního stavu).
Ekonomika	Disponibilní důchod domácností na obyvatele (Kč)	Čistý disponibilní důchod domácností (v běžných cenách) je částka, kterou mohou domácnosti věnovat na konečnou spotřebu, na úspory nebo na akumulaci aktiv. Přepočteno na 1 obyvatele kraje (středního stavu).
Ekonomika	Přenocování hostů v ubyt. zařízeních na tis. obyvatel	Přenocování hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (zařízení s minimálně 5 pokoji a zároveň 10 lůžky po účely cestovního ruchu). Přepočteno na 1 000 obyvatel kraje (středního stavu).
Ekonomika	Aktivní podnikatelé na tis. obyvatel	Počet osob podnikajících podle živnostenského zákona a zemědělských podnikatelů (zapsaných v Registru ekonomických subjektů) se zjištěnou aktivitou (stav k 31. 12.). Přepočteno na 1 000 obyvatel kraje (středního stavu).

Metodika ukazatelů pro Porovnání krajů

Skupina statistik	Název ukazatele	Stručná metodika ukazatele
Životní prostředí	Obyvatelstvo ve městech (%)	Podíl obyvatel obcí se statutem města na celkovém počtu obyvatel kraje (stav k 31. 12.).
Životní prostředí	Celkové měrné emise - tuhé znečišťující látky (t/km²)	Emise jsou znečišťující látky, které se uvolňují do ovzduší, jejich množství je evidováno v Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO). V údajích jsou započteny stacionární i mobilní zdroje znečišťování, ve srovnatelné metodice jsou k dispozici od roku 2008; pramen: Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ).
Životní prostředí	Celkové měrné emise - oxid uhelnatý (t/km²)	Emise jsou znečišťující látky, které se uvolňují do ovzduší, jejich množství je evidováno v Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO). V údajích jsou započteny stacionární i mobilní zdroje znečišťování, ve srovnatelné metodice jsou k dispozici od roku 2008; pramen: Český hydrometeorologický ústav (ČHMÚ).
Životní prostředí	Investice na ochranu životního prostředí na obyvatele (Kč)	Investice na ochranu životního prostředí (podle kraje místa investice). Přepočteno na 1 obyvatele kraje (středního stavu).
Životní prostředí	Produkce komunálního odpadu na obyvatele (kg)	Komunálním odpadem se rozumí odpad z domácností a podobný odpad, který je srovnatelný s odpadem z domácností, výjimkou je odpad z výroby a odpad ze zemědělství, který byl vyprodukován v domácnostech. Přepočteno na 1 obyvatele kraje (středního stavu).
Životní prostředí	Koeficient ekologické stability	Koeficient ekologické stability je poměrové číslo, které představuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinnotvorných prvků v daném území. Mezi stabilní prvky patří lesní plochy, trvalé travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice a vodní plochy. Mezi nestabilní prvky patří orná půda, zastavěné plochy (vč. nádvorí) a ostatní plochy.